

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 9 юни 2022 г.
(OR. fr, en)

9997/22

CT 104
ENFOPOL 329
COTER 139
JAI 841
SIRIS 61
FRONT 240
IXIM 157
COSI 158
ASILE 72
MIGR 184

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Делегациите
№ предх. док.:	9545/22
Относно:	Заклучения на Съвета „Защита на европейците от тероризъм: постижения и следващи стъпки“

Приложено се изпраща на делегациите текстът на заключенията относно посочената по-горе тема, одобрен от Съвета по правосъдие и вътрешни работи на 9 юни 2022 г.

Защита на европейците от тероризъм:
постижения и следващи стъпки

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

1. Като ПОТВЪРЖДАВА ОТНОВО, че тероризмът атакува основните ценности на Европейския съюз и правата на човека и че в заключенията си от 11 декември 2020 г.¹ Европейският съвет приветства Програмата на Европейския съюз за борба с тероризма, представена от Европейската комисия, и призова за по-нататъшна работа в това отношение;
2. Като ОТБЕЛЯЗВА по-специално постигнатия след заключенията от 11 декември 2020 г. по-нататъшен напредък, например прилагането на Регламента относно справянето с разпространението на терористично съдържание онлайн², укрепването на мандата на Европол и подготвянето на законодателство, целящо да засили предотвратяването на изпирането на пари и финансирането на тероризма;
3. Като ПРИПОМНЯ посоченото в същите заключения, а именно, значението на това да се гарантира, че всички лица, които преминават външните граници на Европейския съюз, се проверяват в подходящите информационни системи съгласно изискванията на съответното законодателство на ЕС, както и призова към държавите членки да увеличат усилията си за пълноценно използване на европейските информационни системи, като въвеждат в базите данни съществени данни за лица, които представляват сериозна терористична заплаха или заплаха от насилствен екстремизъм, включително за чуждестранните бойци терористи;
4. Като ПРИПОМНЯ, че в тези заключения се подчертава значението на борбата с подбуждането към омраза, насилие и нетърпимост и, по-специално по отношение на радикализацията, предприемането на действия спрямо идеологиите, които стоят зад тероризма и насилствения екстремизъм, както и чуждестранното влияние, оказвано над граждански и религиозни организации чрез непрозрачно финансиране;

¹. Док. EUCO 22/20.

². Регламент (ЕС) 2021/784 от 29 април 2021 г. (ОВ L 172, 17.5.2022 г., стр. 79). Регламентът се прилага от 7 юни 2022 г.

5. Като ПОДЧЕРТАВА, че съгласно посоченото в същите заключения е много важно разследващите и съдебните органи също да могат да упражняват своите законни правомощия онлайн и че като цяло е много важно органите за борба с тероризма да имат достъп до всички цифрови данни и електронни доказателства, необходими за изпълнението на тяхната мисия, при зачитане на основните права и свободи;
6. Като ПРИПОМНЯ, че в приетите на 14 декември 2020 г. заключения относно вътрешната сигурност и европейското полицейско партньорство³ Съветът на Европейския съюз заяви, че терористичната заплаха за Европейския съюз и неговите държави членки остава сериозна и че следва да продължи да се обръща специално внимание на бойците терористи, завръщащи се от зони на конфликт, както и на затворите и освободените затворници;
7. Като ПРИПОМНЯ, че в същите заключения Съветът насърчи държавите членки да обръщат специално внимание на лицата, представляващи сериозна заплаха, свързана с тероризъм или насилствен екстремизъм, и подчерта, че в Европа без вътрешни граници следва да се гарантира надежден и бърз обмен на информация, когато тези лица пътуват или влизат в контакт с лица или мрежи в други държави членки;
8. Като ОТБЕЛЯЗВА подчертаното от Съвета в същите заключения, а именно, че следва да се положат всички усилия за предотвратяване на по-нататъшна онлайн и офлайн радикализация и за борба с всички форми на тероризъм и насилствен екстремизъм;
9. Като ПРИПОМНЯ, че в същите тези заключения борбата срещу трафика на оръжия се определя като „абсолютен приоритет“;
10. Като ИЗТЪКВА заявената в заключенията от 7 юни 2021 г.⁴ решимост на Съвета да гарантира, че органите, отговарящи за борбата с тероризма и насилствения екстремизъм в държавите членки, могат да разполагат с подходящите средства и инструменти, за да реагират непрекъснато и ефективно на променящите се терористични и екстремистки заплахи;

³. Заключения на Съвета относно вътрешната сигурност и европейското полицейско партньорство (13083/1/20 REV 1).

⁴. Заключения на Съвета „Въздействието на пандемията от COVID-19 върху заплахата от тероризъм и насилнически екстремизъм, включително въздействието върху органите за борба с тероризма и с насилническия екстремизъм и техните дейности“ (9586/21).

11. Като ПРИПОМНЯ, в съответствие със Съвместната декларация на министрите на вътрешните работи на Европейския съюз от 13 ноември 2020 г. относно терористичните нападения в Европа, че организациите, които не действат в съответствие с приложимото законодателство и подкрепят съдържание, противоречащо на основните права и свободи, не следва да бъдат подкрепяни с публично финансиране нито на национално, нито на европейско равнище;

I. *Постоянно високо равнище на терористична заплаха, подхранвано от нестабилна международна среда*⁵

12. Като ПРИПОМНЯ, че завръщането или пристигането на бойци терористи в Европа продължава да носи значителна заплаха за европейските граждани и че е необходимо да се гарантира сигурността на територията на ЕС, при запазване на свободата на движение, като се има предвид, че бойците терористи, които биха се опитали да се завърнат, могат да използват сложни маршрути, за да избегнат проверките за сигурност на компетентните органи на държавите членки;
13. Като ПОДЧЕРТАВА, че влошаването на положението със сигурността в няколко региона на света, като например в Афганистан и Украйна, вероятно ще продължи и вече е довело до значително придвижване на хора към територията на ЕС, с което се увеличава рискът от проникване на лица, представляващи терористична заплаха;
14. Като ОТБЕЛЯЗВА, че равнището на терористична заплаха също остава високо в рамките на Европейския съюз, по-специално заради изолирани и радикализирани лица, както и лица с проблеми, свързани с психичното здраве, чиито действия са вече по-трудни за откриване и предотвратяване;
15. Като ПОДЧЕРТАВА драматичната промяна по отношение на сигурността по източната европейска граница и нейното въздействие върху цялостната сигурност на ЕС, включително за борбата с тероризма и противодействието на насилствения екстремизъм.

⁵. Оценка на ЕС на заплахата в областта на борбата с тероризма (13682/21).

II. Подобряване на използването на Шенгенската информационна система за наблюдение и откриване на лица, представляващи терористична заплаха

16. Като ПОДЧЕРТАВА, че извършването на системни проверки в националните системи и в системите на ЕС по външните граници, както е предвидено в Кодекса на шенгенските граници, както и регистрирането в съответните системи на лица, преминаващи границата незаконно, включително чрез използване на биометрични данни, като например фотографски и дактилоскопични данни, са от съществено значение за предотвратяване на неразкритото пристигане на терористи на територията на Европейския съюз;
17. Като ПРИПОМНЯ решаващото значение на Шенгенската информационна система (ШИС) за обмена на информация, която би могла да подпомогне държавите членки при откриването и наблюдението на лица, представляващи терористична заплаха, и необходимостта от допълнително проучване на възможностите за оптимизиране на съществуващите инструменти с цел:
- а) да се гарантира въвеждане на цялата налична информация, по-специално биометрични данни, като същевременно се поддържа високо ниво на качество и пълнота на данните;
 - б) да се използва настоящата възможност за подаване на сигнали за терористи в ШИС, която вече е доказала своята ефективност и следва да се използва в още по-голяма степен;
 - в) да се подобри обменът на информация между държавите членки за чуждестранните бойци терористи, докладвани в ШИС, за да бъде възможно ранното им откриване и наблюдение;
18. Като ПОСОЧВА оперативната добавена стойност, която носи разработването на процедура след намиране на съответствие за чуждестранни бойци терористи, регистрирани в ШИС и представляващи сериозна заплаха, въз основа на доброволното получаване на уведомления за съответствие, с цел ефективно обработване на тази информация и по-нататъшно подобряване на идентифицирането и наблюдението на маршрутите, използвани от същите тези лица;
19. Като ПРИПОМНЯ, че оперативният обмен на информация относно идентифицирането и наблюдението на чуждестранните бойци терористи се извършва и в други европейски форуми.

III. По-добра координация на забраната за влизане и мерките за експулсиране

20. Като ОТБЕЛЯЗВА, че националните мерки за забрана за влизане са важни инструменти за вътрешната сигурност на територията на ЕС, по-специално в контекста на борбата срещу тероризма, и че те следва да бъдат прилагани след консултации на национално равнище, ако дадено лице успее да влезе незаконно на територията на ЕС и бъде проверено от държава членка, различна от тази, която е издала мярката;
21. Като ПРИЗНАВА, че наличието на различни национални правни и институционални рамки сред държавите членки за издаване на забрана за влизане и мерки за експулсиране не следва да ограничава стойността на въвеждането в Шенгенската информационна система на национални мерки за забрана за влизане, като се разчита, когато е възможно, на разпоредбите на член 24 от Регламент (ЕС) 2018/1861;
22. Като ОТБЕЛЯЗВА, че лицата, участващи в транснационални терористични мрежи, могат да представляват заплаха за сигурността на територията на ЕС и по този начин за всички държави членки, дори без да имат пряка връзка с всяка от тези държави членки;

IV. Засилване на обмена на информация за лица, представляващи терористична заплаха

23. Като ИЗТЪКВА, че е необходимо органите за борба с тероризма да получават повече административна информация за напредъка по молбите за международна закрила, подадени от лица, които представляват заплаха от тероризъм или насилствен екстремизъм, както на национално равнище, така и между държавите членки, с цел по-добро адаптиране на административните или съдебните мерки и оперативните действия спрямо тези лица, като същевременно се зачитат основните права;

24. Като ИЗРАЗЯВА СЪГЛАСИЕ, при надлежно зачитане на основните индивидуални права, включително защитата на личните данни на засегнатите лица, с ползата от засилване на диалога по отношение на графика и напредъка по молбите за международна закрила, подадени от такива лица, на национално и европейско равнище между:

- имиграционните органи и органите в областта на убежището,
- органите за борба с тероризма;
- органите за борба с тероризма и органите в областта на миграцията и убежището на национално равнище.

V. Борба със заплахата, произтичаща от участници, които допринасят за радикализацията, водеща до тероризъм

25. Като НАСЪРЧАВА усилията за продължаване на работата, извършвана от Европейската мрежа за осведоменост по въпросите на радикализацията, по-специално за ранно откриване на слаби сигнали за радикализация, онлайн и офлайн, както и създаването на център за знания на ЕС за предотвратяване на радикализацията, както беше обявено в Програмата на Комисията за борба с тероризма от 9 декември 2020 г.;

26. Като ПОДЧЕРТАВА необходимостта от отговор на все по-разпространеното явление „бърза радикализация“ на лица, които предприемат действия много скоро след първите слаби сигнали за промяна в поведението, понякога под влиянието на лица или организации, разпространяващи насилнически екстремистки идеологии и изграждащи радикални „екосистеми“ в сърцето на европейските общества;

27. Като ОТБЕЛЯЗВА, че съществуващите европейски режими на санкции за борба с тероризма⁶ не са непременно насочени към организации или лица, които не участват пряко в извършването на терористични актове, дори ако участват активно в разпространението на радикална и насилническа екстремистка реторика, водеща до тероризъм;

VI. Осигуряване на достъп до основни данни за борбата с тероризма

28. Като ПРИПОМНЯ, следвайки заключенията на Европейския съвет от 11 декември 2020 г., че съхраняването на данни е основен въпрос в областта на предотвратяването на тероризма и борбата с него, като се има предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз и при пълно зачитане на основните права и свободи;

29. Като ПОДЧЕРТАВА в общ план, че достъпът до цифрова информация и доказателства вече е много важен за националните компетентни органи, по-специално в областта на борбата с тероризма, и че поради това е необходимо да се обърне внимание на достъпа им до цифрова информация, включително криптирани данни;

30. Като ОТБЕЛЯЗВА, че е важно да се даде възможност на националните компетентни органи да използват в своята работа технологии в областта на изкуствения интелект (ИИ), включително при обработването на масиви от данни, по-специално в борбата с тежката престъпност, насилствения екстремизъм и тероризма, като се отчита необходимостта от разработване на ефективна и пропорционална правна рамка на Съюза за ИИ,

⁶. Обща позиция на Съвета от 27 декември 2001 г. за прилагането на специални мерки за борба с тероризма (2001/931/ОВППС) (ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 93); Регламент (ЕО) № 2580/2001 на Съвета от 27 декември 2001 г. относно специалните ограничителни мерки за борба с тероризма, насочени срещу определени лица и образувания (ОВ L 344, 28.12.2001 г., стр. 70); Решение (ОВППС) 2016/1693 на Съвета от 20 септември 2016 г. относно ограничителните мерки срещу ИДИЛ (Даиш) и Ал-Кайда и други лица, групи, предприятия и образувания, свързани с тях (ОВ L 255, 21.9.2016 г., стр. 25); Регламент (ЕС) 2016/1686 на Съвета от 20 септември 2016 г. за налагане на допълнителни ограничителни мерки, насочени срещу ИДИЛ (Даиш) и Ал-Кайда и физически и юридически лица, образувания или органи, свързани с тях (ОВ L 255, 21.9.2016 г., стр. 1).

ПРИКАНВА ДЪРЖАВИТЕ ЧЛЕНКИ:

31. Да ПРОДЪЛЖАТ обсъжданията в съответните органи на Съвета относно ефективния обмен на информация след намирането на съответствия в ШИС, свързани с чуждестранни бойци терористи, които представляват сериозна заплаха, в полза на всички държави членки, желаещи да получават уведомления след намирането на съответствие в ШИС, като същевременно се вземат предвид съществуващият работен процес на бюрата SIRENE, приетите мерки и наличните възможности за въвеждане на сигнали за терористи в ШИС;
32. Да ИЗДАВАТ, в съответствие с националното си законодателство, национални забрани за влизане на граждани на трети държави, които, въз основа на информация като съдебни присъди или разузнавателни данни на компетентните служби за сигурност, представляват сериозна и разумно обоснована заплаха за националната сигурност и/или обществения ред и следователно тяхното присъствие на територията на ЕС би представлявало заплаха. Тази информация може да се отнася до планирането на терористично нападение, пребиваването в зона на конфликт или участието в терористични дейности.
33. Да ПОЗВОЛЯВАТ, в съответствие с националните рамки, издаването на такива мерки на национално равнище за чуждестранни бойци терористи въпреки липсата на преки връзки между издаващата държава членка и засегнатото лице, но при условие че тези мерки са в интерес на националната сигурност;
34. Да ПРОДЪЛЖАТ, съгласно предвиденото в член 24 от Регламент (ЕС) 2018/1861, да въвеждат в ШИС мерки за забрана за влизане с цел ограничаване на влизането на територията на Европейския съюз на лица, представляващи терористична заплаха;

35. Да НАСЪРЧАВАТ сътрудничеството на национално и европейско равнище между:

- имиграционните органи и органите в областта на убежището,
- органите за борба с тероризма;
- органите за борба с тероризма и органите в областта на миграцията и убежището на национално равнище

в съответствие с техните компетентности и при зачитане на факта, че националната сигурност остава изключителна отговорност на всяка държава членка, с цел да се подобри осведомеността на органите за борба с тероризма за графика и напредъка по молбите за международна закрила, подадени от лица, представляващи терористична заплаха, и по този начин да се даде възможност за предприемането на подходящи мерки срещу тях;

36. Да ПРОДЪЛЖАТ обсъжданията в съответните органи на Съвета на начините за подобряване на обмена на информация за графика и напредъка по молбите за международна закрила до органите за борба с тероризма, която да се ограничава до лицата, които представляват терористична заплаха, за всеки отделен случай и при зачитане на основните права;

37. Да ПРОУЧАТ възможностите за ограничаване на равнището на ЕС на средствата за действие на лица и организации, насърчаващи радикализацията и насилствения екстремизъм, които могат да доведат до тероризъм, по-специално чрез замразяване на финансовите им ресурси, и да продължат обсъжданията по отношение на националните рамки, за да се попречи на тези лица и организации да действат безнаказано в границите на Съюза и отвъд тях.

38. Да КООРДИНИРАТ, доколкото е възможно, своите действия и ограничителни мерки, като например замразяването на активи и икономически ресурси на засегнати лица и организации, както и мерките за забрана за влизане на територията на държавите членки на засегнатите лица извън територията на Европейския съюз;

39. Да ПОДДЪРЖАТ бдителността си, за да се гарантира, че организациите, действащи срещу общите основни ценности на ЕС чрез насърчаване на насилието, омразата или нетърпимостта, не могат да се възползват от публични средства;

40. Да ПРОДЪЛЖАТ обмена с всички заинтересовани страни, необходим за установяването на балансирана рамка за достъп до цифрови данни, независимо дали става въпрос за запазването на данни за свързване, достъпа до криптирано съдържание или въздействието на новите технологии, като например изкуствения интелект, върху мисиите на националните компетентни органи;
41. Да ПРОДЪЛЖАТ да правят оценка на въздействието, което военната агресия на Руската федерация срещу Украйна оказва върху заплахата от тероризъм и насилствен екстремизъм;

ПРИКАНВА КОМИСИЯТА:

42. Да НАПРАВИ ОЦЕНКА на пропорционалността и необходимите правни и технически промени, които биха позволили на желаещите държави членки да получават информация за намерено съответствие в ШИС за чуждестранни бойци терористи, които представляват сериозна заплаха, за да се подобри обменът на информация и да се получи достъп до информация, включително мерките, които вече са приети и предстои да бъдат приложени;
43. Да ВЗЕМА ПОД ВНИМАНИЕ, в тясно сътрудничество с държавите членки, необходимостта и пропорционалността на евентуални законодателни промени, при пълно зачитане на съществуващата правна рамка на Съюза, които позволяват взаимно признаване на забраните за влизане на заподозрени в тероризъм лица във всички желаещи държави членки, което може да включва процес на взаимна консултация относно основните причини за издаване на забрана за влизане;
44. Да РАЗГЛЕДА различни решения, които биха позволили на органите за борба с тероризма да бъдат информирани за графика и напредъка на определени процедури по молба за международна закрила, подадена от лице, представляващо терористична заплаха;
45. Да ПРОУЧИ възможностите, предлагани от съществуващата европейска правна рамка, за ограничаване на финансовите ресурси на лица или образувания, насърчаващи радикализацията и насилствения екстремизъм, които могат да доведат до тероризъм, и да обмисли всякакви полезни изменения на тази рамка;
46. Да ПРОДЪЛЖИ с усилията, за да се гарантира, че организациите, които не зачитат общите правила и ценности на ЕС и които подкрепят съдържание, противоречащо на основните права и свободи, не могат да получават публично финансиране от ЕС;

47. Да НАПРАВИ ОЦЕНКА на интереса и добавената стойност от приемането на законодателна инициатива за установяването на минимални правила относно определянето на престъпленията и санкциите в областта на незаконния трафик на оръжие, в съответствие с обявеното в Плана за действие на ЕС относно трафика на огнестрелни оръжия за периода 2020—2025 г.⁷;
48. Да ПРОДЪЛЖИ с усилията за извършване, в тясно сътрудничество с държавите членки, на необходимата подготвителна работа за създаването на център за знания на ЕС за предотвратяване на радикализацията.
-

⁷ COM(2020/608) 575 final.